

Лілі,
ЯКА ПОТОВАРИШУВАЛА З ВІРУСАМИ
ТА ЗДІЙСНИЛА ЇХНЮ НАЙБІЛЬШУ МРІЮ

ЛІЛІ ХВОРІЄ І НУДИТЬСЯ

Лілі всюди його шукала: в шухлядах своєї шафки, під невеличким письмовим столом (який нещодавно став письмовим, а до того був просто столом для малювання) і навіть під килимком. І під ліжком. Але його ніде не було. Тоді Лілі вирішила, що він їй наснився. Або, може, це була вона? Воно?

Схоже на великого круглого їжака, тільки ясно-блакитного, а його ріденькі помаранчеві голочки наче хтось прикрасив малиновими круглими заколочками, такими, як є в Лілі. Воно сиділо на підвіконні, метяло тонкими ніжками і дивилося, як Лілі спить. Таке гарненьке. Чесно-чесно.

А тоді Лілі кліпнула спросоння – і нема.

– То тобі наснилося, – сміється мама.

Мама снідає разом із Лілі. Мама працює вдома. Тато працює на роботі. Няня чекає дитинку. А Лілі хворіє.

Поки Лілі хворіє, няня не приходить, а Лілі не ходить гуляти, не йде до садка і на айдідо. І до басейну теж. Лілі чхає і кашляє, міряє температуру, полоще горло несмачним розчином, підставляє ніс для солоного спрею, п'є чай із малини п'ять разів на день і нудиться. Нудитися із цього всього – найгірше.

Лілі нудиться малювати і писати літери. Лілі нудиться шити лялькам вбрання з ганчірочок. Лілі нудиться гортати книжки. Лілі нудиться пекти іграшковий хлібчик із пластиліну на батареї. Лілі нудиться гратися на планшеті. Лілі нудиться дивитися мультики і YouTube. Лілі нудиться від усього, бо в неї температура.

Тільки коли ввечері мама з татом сміються, приносять смачненького і вони всі разом граються чи бешкетують, Лілі нудиться трошки менше, але чомусь дуже швидко втомлюється і засинає.

Усе це разом називається грип.

ХТО Ж ТО НАСПРАВДІ БУВ ?

У Лілі всі захворіли. Ведмежатко, три ляльки, всі чоловічки з лего. Трансформер, обидві свинки Пеппи і вся їхня родина – ну, хто в Лілі є. Захворіли поні та котики, фербі Лайм захворів (він насправді захворів іще раніше, бо поламався). Лілі подумала, а тоді взяла рюкзачка-зебру і вклала в ліжко під ковдру ще й його. Хворіють усі – значить, хворіють усі.

– У вас усіх грип, – сказала Лілі іграшкам. – Грип – дуже небезпечна хвороба з небезпечними ускладненнями, тому треба бути чемними, сумлінно лікуватися, слухатися маму й тата, не плакати, не бешкетувати, не просити песика і пити чай.

Усі погодилися. Хоча...

– Це хто тобі сказав, що не можна просити песика? Ніколи не чув, щоб випрошування у батьків песика ускладнювало перебіг грипу!

Він сидів на білому комодику Лілі, був і справді блакитний, із помаранчевими голками і якимись малиновими цятками між них. Ручки і ніжки в нього були тонкі, а очка – маленькі та гострі.

– Ви хто? – ошелешено спитала Лілі, а тоді згадала, що треба бути ввічливою. – Добрий день. Я – Лілі, тобто Лілія. Як квітка.

– А я – Мікі, тобто Ортоміксовірус типу А, який викликає грип.

– Ясно, – сказала Лілі, хоча ясно нічого не було. – Хочете чаю?

– З малиною?

– З малиною!

– Ну ти зовсім, чи що? – сказав Мікі. – Чай із малиною може мене вбити. Хоча, якщо між нами, не дуже то й велика ймовірність того, що вб'є, але всі так думають.

– Вибачте, – сказала Лілі. Тепер вона розуміла ще менше, ніж доти, тому вирішила розпитати. – А звідки ви взялися?

– Як це, звідки? Ти мене принесла.

Лілі вже зібралася заперечити і запевнити Мікі, що нічого подібного додому не приносила, як сталася неймовірна дивовижа: Лілі чхнула, і їй здалося, що Мікі в цю мить трошки округлився і збільшився.

– Ти мене принесла з айкідо в п'ятницю, – запевнив її Мікі.

– А де я вас узяла? – обережно спитала Лілі.

– У Миколки. Того, що чхав і попросився додому. А він узяв у братика. А братик узяв...

– Ви що, грип? – здогадалася Лілі.

– Я збудник грипу. Вірус.

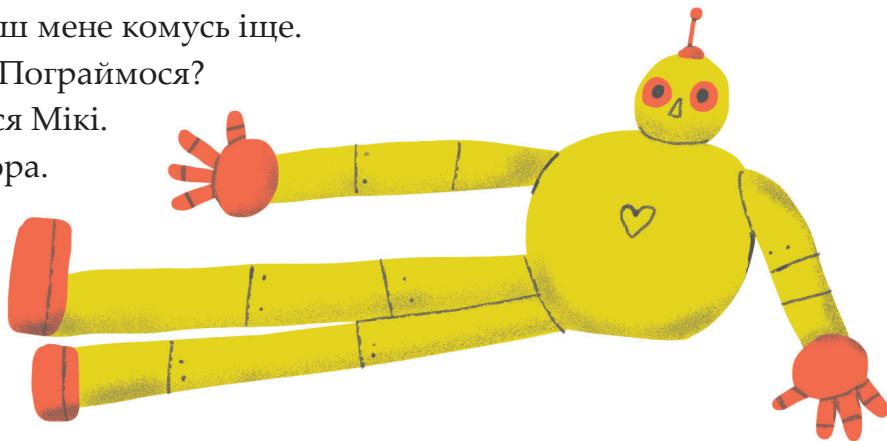
– А чому ви такий великий? – запитала Лілі.

– Бо ти дуже хвора, – відповів вірус. – Коли ти видужаєш, я зменшуся. І, може, ти підеш до садка і принесеш мене комусь іще.

– Добре, – сказала Лілі. – Пограймося?

– Пограймося, – погодився Мікі.

І вони гралися аж до вечора.

БОРДЕ-ЖАНГУ, КОРИНА, КІКІ ТА ІНШІ ДРУЗІ МІКІ

Зранку мама прийшла розбудити Лілі. Мікі заховався під стіл і трошки прикрився килимком. Лілі підморгнула йому, йдучи полоскати горло і снідати, і їй здалося, ніби він трохи поменшав.

– Мені здається, тобі вже краще, – сказала мама, прочиняючи кватирку. – Давай провітримо у тебе в кімнаті, поки ми у вітальні, еге ж?

Лілі бачила, як Мікі незадоволено заліз глибше під килимок, але вирішила, що краще й справді провітрити, адже вони з Мікі чекають гостей.

Але гості свіжому повітрю були не раді. Коли мама, погравши з Лілі в шахи після сніданку, повернулася до роботи, вони всі вже розсілися серед її іграшок.

– Яке тут нестерпно свіже повітря, – сказала довгаста жовтогаряча істота. – І ніхто не кашляє. Не надто затишна оселя.

– Я трошки кашляю, – ввічливо сказала Лілі, – але якщо чесно, то більше чхаю.

– Борде-Жангу, не ний, – привітно втрутився Мікі. – Лілі, познайомся, це – паличка Борде-Жангу.

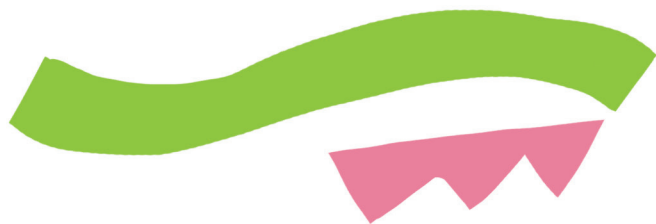
– Добрий день, – сказала Лілі. – А чому ви паличка, якщо ви майже кругла?

– Почалося, – сказав з іншого кутка кімнати хтось фіолетовий, із невеличкими ніжками, якраз дуже схожий на паличку.

– А це Корина, – сказав Мікі, – а осьде Кікі, – на ліжечку Лілі сидів хтось фіолетово-рожевий, напівпрозорий, з акуратними щупальцями.

– Ви дуже гарний, Кікі, – сказала Лілі зачудовано.

– Це я тобі гарний, бо в тебе є щеплення від кору, – засміявся Кікі.

А ще в дитячій кімнаті були темно-сірий із помаранчевою головою Тетані, тихий і сумирний; Поліна – кругленька, ніби губочка, блакитна, як і Мікі, але вся вкрита жовтими квітами й цятками; і дуже зелений, шпичкуватий Рубівірус.

Усі вони були мікробами, бактеріями та вірусами.

ЩО РОБЛЯТЬ ВІРУСИ ТА БАКТЕРІЇ І ЧОМУ

– Значить так, гратися можемо спокійно, – сказав Мікі, – Лілі, ти вакцинована.

– Я... що? – перепитала Лілі.

– Мама з татом водили тебе до лікарки, коли та розповідала батькам про вакцини, і потім тобі робили щеплення – укол або давали рожеві крапельки?

– Так, і ще раз мене водила бабуся. Після щеплень мені купили фербі, бо я не плакала. Ну, майже не плакала!

– Навіщо тобі фербі, якщо в тебе є я? – засміявся Мікі. – Щоправда, на жаль, ненадовго.

– Ет, – понуро зітхнув Тетані, – всі тепер вакциновані, нема з вами ніякої роботи. Сиди, нудься.

– О, я теж нуджуся, бо хворію, – сказала Лілі. – А ви нудитеся, бо у вас немає роботи?

– Це навіть не робота, – сказала Корина. – Це поклик душі, стиль життя.

– Ви захворіваєте людей? – спитала Лілі.

– Дивися, – Поліна артистично вийшла, погойдуючись, на середину кімнати, – так вийшло, що ми існуємо в організмі людей, хоча дехто із нас – не лише там. От ти, де ти існуєш?

– Я існую вдома! – сказала Лілі. – А ще у бабусі. І в басейні. І в садку. І у спортзалі. І на дитячому майданчику, а через рік я вже існуватиму в школі.

– Через два, – тихо виправив Мікі, і Лілі трошки зашарілася, а ще подумала: «Цікаво, звідки це він так багато про мене знає?»

– А ми потрапляємо в організм людини, – сказала Поліна. – Ми там поселяємося, граємося, спимо, їмо і розмножуємося. От тільки коли ми все це робимо, люди хворіють.

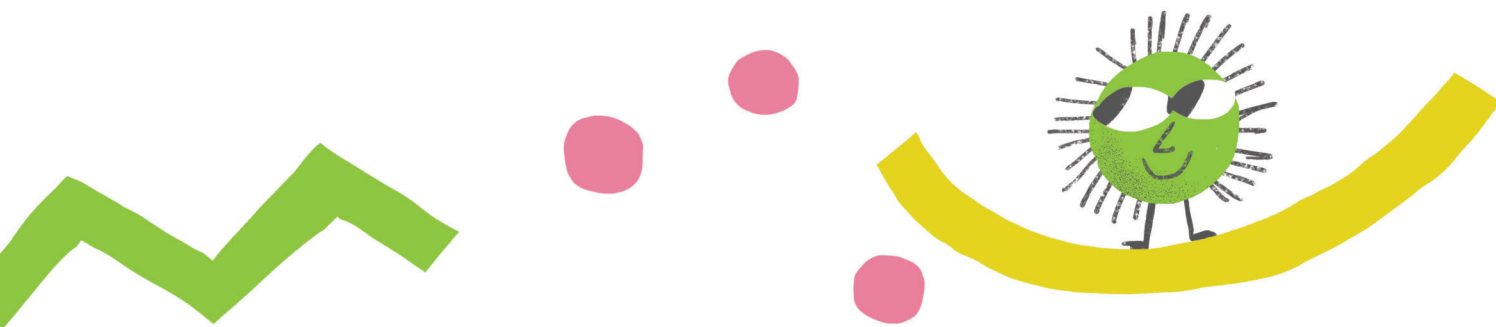
– І їм погано, – сказав Тетані.

– Вони кашляють, у них підвищується температура й стаються різні інші неприємності, вони мусять лягати в лікарню, робити уколи, вживати ліки, й іноді ці уколи та ліки їм навіть не допомагають, – сказала паличка Борде-Жангу.

– Навіщо ж ви це робите, якщо людям від цього погано? – засмутилася Лілі, бо вона була добра дівчинка і хотіла, щоб усім було добре – передовсім їй самій, але й усім теж. – Адже так добре, коли всім добре.

– Хороше запитання, – тихо сказав Тетані. – Але ми не знаємо, навіщо ми це робимо. Нас просто такими створено.

Усі трохи помовчали.

– Давай я тобі поясню так, – раптом весело озвався Рубівірус, хвацько схопив зі столу аркуш паперу та фломастер і заходився щось креслити, примовляючи:

– Мишенята, мишенята. Тобі подобаються мишенята? Такі маленькі, сіренькі, з тоненькими рожевими лапками і вушками.

– Звісно, подобаються, – обурено сказала Лілі, намагаючись уявити собі хоч когось, кому не сподобалися б маленькі мишенятка.

– Так, – вів далі Рубівірус, – а лисичка? Руда лисичка тобі подобається, м'якенька така, симпатична?

– Подобається, – ствердно відповіла Лілі.

– Я вже мовчу про котиків, – вів далі своє Рубівірус, – усім подобаються котики, еге ж?

– Точно, – погодилася Лілі.

– Як же бути з тим, що лисички і котики їдять мишеняток? – Рубівірус переможно підняв і продемонстрував Лілі й решті свій аркуш. Там було намальовано яскраві й нерозбірливі каляки-маляки. Борде-Жангу засміялася, але Рубівірус докірливо глянув на неї, і вона швидко вдала, що кашляє, – зрештою, кому ще пасувало би на всіх кашляти, якщо не Борде-Жангу.

– Симпатичні дельфіни їдять менших рибок, теж цілком собі гарненьких. Ведмедик під настрій їсть пташенят із кущів, а може і тебе, Лілі, під'їсти, – а коли тебе їдять, тобі, повір, не дуже добре. Ти сама теж деколи їси різних тваринок, і їм би це не сподобалося. Ми теж у якомусь сенсі з'їдаємо людський організм, видозмінюємо його задля своїх потреб, і так виходить, що це не зовсім добре. Розумієш?

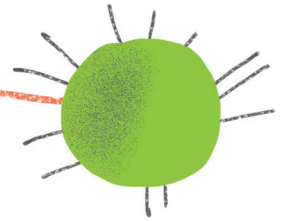
– Трошки, – тихо відповіла Лілі.

– Це не тому, що ми погані, – сказав Рубівірус сумно. – Просто такий світопорядок.

РОБОТА МРІЇ ДЛЯ КОЖНОГО ВІРУСА ТА БАКТЕРІЇ

– Послухайте, – раптом сказала Лілі вірусам, які невесело тинялися її дитячою кімнатою, – а може, ви хотіли би переक्ва... перековоку... Пе-ре-ква-лі-фі-ку-ва-ти-ся?

– Ква... що? – спитали Корина і Кікі.

– Пере... кукуватися? – перепитав Рубівірус.

– Лілі, навіщо все так ускладнювати, я тебе прошу, – як завжди, втрутився Мікі. – Вона хоче знати, чи не хотіли би ви зайнятися чимось іншим. Змінити рід занять.

– От дивіться, – сказала Лілі. – Моя мама перекваліфікувалася. Вона була вчителькою малювання у школі, а тепер стала дизайнеркою в інтернеті. Для цього вона, поки я була зовсім маленька, ходила на спеціальні курси. Тато каже, що я теж ходила з нею на курси, але я чомусь нічого не пам’ятаю. А бабуся була головною бухгалтеркою, а потім стала бабусею. Дідусь був заступником директора, а став дідусем. Дідусь і бабуся навіть на курси не ходили, самі собою перекваліфікувалися. Іноді мені хотілось би перекваліфікуватися на чарівну поні, але я поки що не знаю, як це робиться, з курсами чи без.

– Давай, – засміявся Мікі, – переконай-но Тетані перекваліфікуватися на маленьку дівчинку.

– Можливо, є ще щось, що вам усім подобається робити, – сказала Лілі, – крім зараження людей?

І всі нові друзі Лілі чомусь замовкли. Тетані замислено дивився у вікно, а Поліна підкреслено-зосереджено поправляла перед дзеркалом свої жовті цяточки. Борде-Жангу покашлювала, а Рубівірус вдавав, ніби щось виправляє у своїх складних кресленнях.

– Мені здається, я ще поменшав, – замислено сказав Мікі, зупинившись поруч із Поліною перед дзеркалом. – Лілі, ти вже видужуєш.

– Ви що, – здогадалася Лілі, – не хочете мені казати? Ви не хочете розповісти мені, як могли би перекваліфікуватися, щоб не завдавати шкоди?

– Ой, тільки не верескань, – сказав Рубівірус. – Ну, є одна робота. Робота мрії для кожного вірусу, можна сказати.

– Для кожної бактерії і навіть кожної палички, – додала Борде-Жангу. – Але туди так складно потрапити...

– Розкажіть! – вимогливо сказала Лілі.

– Ох, ну сідай, – сказав Мікі, – і слухай дуже-дуже уважно.

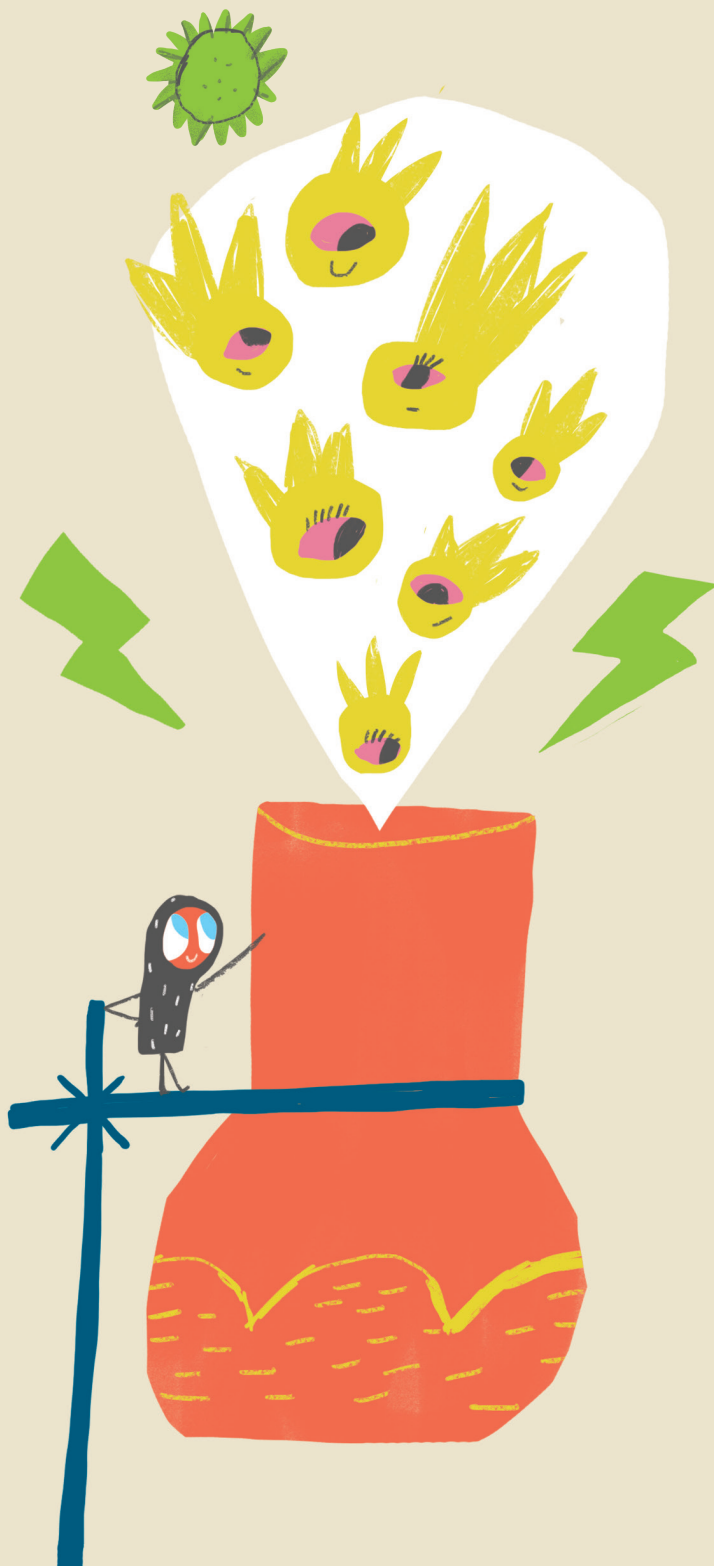
ТЕТАНІ РОЗПОВІДАЄ ПРО РОБОТУ МРІЇ

– Віруси та бактерії, – сказав Тетані, – якось вирішили змінити прикрий колообіг своєї шкідливості для людей. Вони прийшли до людей і розповіли їм усе про себе – своє життя, свої потреби й уподобання. Разом вони довго працювали над тим, як би їм так існувати на землі разом, щоб ніхто нікому не заподіяв лиха. І придумали: не знаю, чи люди придумали, чи віруси, чи бактерії, чи всі разом, – але вигадали вони вакцини. Ти знаєш, Лілі, що таке вакцини?

– Звісно, не знає, – сказав Мікі, а Лілі лише ствердно кліпнула, бо й справді не дуже знала.

– Це специфічні речовини, виготовлені за допомогою вірусів та бактерій чи того, що вони продукують. Такі речовини вводять в організм людини,

вони слабкі і не спричиняють хвороби, але так організм навчається, як боротися з дією вірусів і потім не захворювати при взаємодії з ними. Таке введення називається щеплення, а коли організм вивчив, як боротися з вірусами і не давати їм себе їсти, – це імунітет.

– Якщо простіше, – сказав Мікі, – тобі вчасно зробили укольчик і подарували за це іграшку, і тепер ти можеш гратися з вірусами і бактеріями, такими як Тетані, Кікі чи Борде-Жангу, але не захворієш ані на кір, ані на кашлюк, ані на правець. І навіть якби тобі не подарували іграшку, ти все одно не захворіла би. Працює сам укольчик.

– Але чому ж я захворіла на тебе, тобто на грип? – спитала Лілі.

– Тому що я – модний грип цього сезону, і, на жаль, щеплення від мене тобі не встигли зробити вчасно! – гордо заявив Мікі. – Треба було мамі з татом швидше почухатися, адже я небезпечний для тебе та твоїх дідуся з бабусею. А з другого боку, тоді ми всі не потоваришували б.

– Рідко хто з мікробів потрапляє на таку роботу, – сказала Кікі, – мікробів у світі дуже багато, я думаю, чесно буде сказати, що мікробів у світі найбільше.

– П'ять мільйонів трильйонів трильйонів, – сказав Тетані, але поки він це ка-
зав, мікробів у світі стало ще більше.

– Хоч це й різні мікроби. А робочих місць у лабораторіях не так-то й багато, –
зауважила Кікі.

– У яких лабораторіях? – спитала Лілі.

– О, вакцини розробляють і виготовляють у дослідницьких лабораторіях! –
сказав Рубівірус.

– А знаєте що? – сказала Лілі. – Мій тато якраз там працює!

– Де? – не зрозумів Тетані.

– У дослідницькій лабораторії наукового інституту!

– Оце так сюжет, – сказав Мікі чомусь тоненьким-тоненьким голосом.

Усі глянули на Мікі. Він став зовсім-зовсім маленький, як кіндер-
сюрприз або м'ячик для великого тенісу.

– Ти щохвилини міцнішаєш і здоровішаєш, – сказав Мікі трішки сумно,
але привітно. – Скоро я буду зовсім маленький, як і належить вірусові, й ти
мене не бачитимеш.

– Я сумуватиму, – сказала Лілі. – Можна я тебе поки що пригорну?

– Можна, – сказав Мікі. – Поки ти одужувала, твій організм виробив собі
імунітет. Але, може, ти вже вичхнула мене ще на когось, а може, й ні. Зазви-
чай діти та дорослі забувають мити руки, тому ми легко потрапляємо до них
в організм зі столів, телефонів, планшетів та іграшок, на які хтось накашляв чи
начхав.

– Я не хочу, щоби ти заразив когось іще, – сказала Лілі. – Я хочу, щоб у тебе
була робота твоєї мрії і ти був щасливий і корисний. І в мене є ідея!

У цей час мама гукнула з кімнати:

– Лілейко, ходи, тато повернувся з роботи!

– Готуйтеся! – скомандувала Лілі, посадила маленького Мікі собі в кишеню
джинсів і побігла до тата.

ЯК ЛІЛІ ВИДУЖАЛА, А ВСІ ВІРУСИ ОТРИМАЛИ РОБОТУ

Тато скинув куртку і підняв Лілі на руках.

– О, та ти вже поважчала на півкіло! І виросла на півміліметра від учора!
І, дивлюся, майже видужала! Горло?

– Майже не червоне! – прозвітувала Лілі, обіймаючи тата.

– Пчихи і соплі?

– Майже нема!

– Поведінка?

– Поведінка чудова! – радісно запевнила Лілі. – Мама підтвердить!

А мама засміялася і також підійшла й обійняла Лілі і тата. Тато опустив Лілі на підлогу і пішов із мамою до кімнати.

Зазвичай Лілі побігла б із ними, але не сьогодні, ні, не сьогодні.

Лілі пильно оглянула коридор і татові речі. Колись, коли Лілі була зовсім маленька, тато носив на роботу дипломат. Потім, іще нещодавно, тато носив із собою ноутбук у рюкзаку. А тепер тато нічого не носить на роботу, бо все необхідне є в нього в лабораторії.

Але Лілі знала таємницю. Щоранку мама при виході дає татові шапку. Щоранку тато бере шапку і, поки їде ліфтом донизу, ховає її в кишеню.

– Швидше стрибайте сюди, – скомандувала Лілі, витягнувши татову шапку з його кишені, і поклала туди зовсім уже невеличкого Мікі. За ним, тепло, але безгучно попрощавшись із нею, туди застрибнули Борде-Жангу, Корина, Кікі, Тетані, Поліна і Рубівірус. Неймовірно, як вони всі там умістилися, але на те вони й мікроби, які є практично всюди і всюди можуть уміститися.

– Сидіть до ранку тихо-тихо, – наказала Лілі, прилаштовуючи шапку на найвидніше місце, щоб мама зранку не забула дати її татові, – а коли тато прийде до лабораторії, вискакуйте і мерщій ставайте до роботи, бо ж я знаю, що ви там дуже потрібні!

Так вони всі й зробили.

А Лілі видужала, і коли тато наступного дня приїхав із роботи, вони з мамою зібралися і зустріли його на вулиці, а тоді всі разом пішли до кафе їсти тістечка. Бо хто видужав – той великий молодець і цілком заслужив собі тістечко.

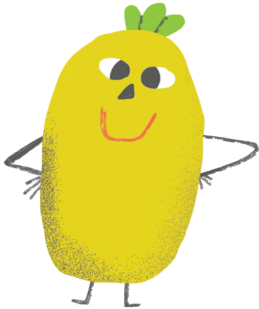
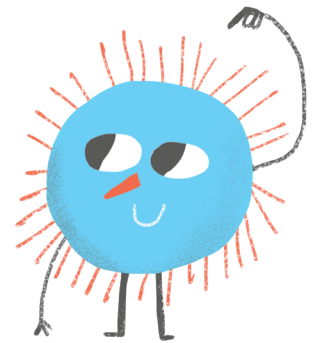
МІКРОБИ ТА ЇХНІ ХВОРОБИ

Мікроби напрочуд маленькі, але дуже-дуже впливові, бо їх неймовірно багато. Вони щосекунди потрапляють в організм: через брудні руки, їжу, воду, іграшки, з повітря та від інших людей. Часто звичайні речі, якими ми користуємося в побуті, дуже забруднені: неймовірно багато мікробів на грошах, поверхнях столів, дверних ручках чи поручнях у транспорті, на клавіатурі комп'ютера. Уникнути мікробів неможливо. Але можна запобігти тому, щоб вони нашкодили, спричинивши важкі ускладнення від захворювань.

Нумо знайомитися:

Мікі – це Ортоміксовірус типу А, збудник хвороби, відомої вам як ГРИП.

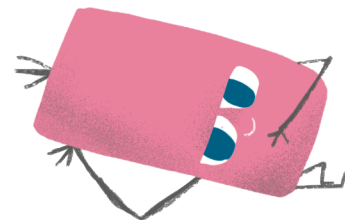
Симптоми грипу – шмарклі та гарячка, слабкість, біль у горлі й в суглобах, кашель. Грип небезпечний і викликає важкі ускладнення. Тому за перших ознак хвороби треба звернутися до лікаря! Від грипу вбереже щорічна вакцинація. Чому щороку? Бо віруси мутують, тобто змінюються. Зазвичай вакцина щосезону захищає від трьох або чотирьох найнебезпечніших штамів. Щеплення слід робити дітям, яким вже виповнилося шість місяців, бабусям, дідусям, няням, учителям, батькам, усім-усім!

Паличка Борде-Жангу є збудником коклюшу, який іще називають кашлюк, бо від нього дуже сильно кашляєш. Перебіг хвороби важкий і дуже тривалий. Кашель такий сильний, що зазвичай кожен його напад закінчується блювотою.

Щеплення від кашлюка роблять дітям з двох місяців, тобто коли вони ще зовсім маленькі. Це не страшно і не боляче!

Корина, або Коринебактеріум Дифтерія – збудник дифтерії, важкої і дуже заразної хвороби. Від епідемії дифтерії навіть у наш час гинуть люди. У всьому світі дітям роблять щеплення від дифтерії. Це єдиний спосіб захистити дітей і дорослих, адже дифтерію може зупинити лише імунітет.

Кікі – це Морбіллівірус, збудник кору. Кір є одним із найбільш заразних захворювань у світі, а також одним із найнеприємніших і найнебезпечніших. На початку кір дуже нагадує грип із гарячкою, але потім з'являється висипка і все дуже ускладнюється. Тому найкраще рішення – це щеплення. Вакцинація від кору в останні роки запобігла понад 20 мільйонам смертей у всьому світі!

Рубівірус є збудником краснухи – заразного захворювання, що проявляється запаленням лімфовузлів і червонястими висипами на шкірі – звідси й назва. У XVII столітті в Італії цю хворобу описали під гарною назвою «розалія», хоча насправді нічого гарного в ній немає. Краснуха є однією з найпоширеніших дитячих інфекцій у світі, а ще вона дуже небезпечна для вагітних, тож вакцинуватися від неї обов'язково – її перебіг не з приємних і може мати тяжкі наслідки.

Клостридіум Тетані – збудник правця, страшної та важковилікової хвороби. Захворіти на правець можна, просто забруднивши розбите коліно чи подряпавшись, перелазячи через паркан. Від правця виникають важкі судоми всіх м'язів, його лікування дуже складне й довготривале. Тим, хто захворів на правець, у половині випадків бракує сили організму його пережити. Тетані – дуже живучий мікроб, він витримує нагрівання до 80 градусів протягом однієї години і навіть у висушеному вигляді без доступу світла зберігається до 10 років. Єдиний спосіб захиститися від Тетані – вакцинація.

Поліна – це вірус, що спричиняє страшне захворювання поліомієліт, яке раніше називали дитячим спинальним паралічем. Вірус легко поширюється через брудні руки, заражену їжу та воду. Весь світ поставив собі за мету ліквідувати захворювання, яке викликає параліч, та поки це не сталося, вакцинація лишається єдиним захистом від цієї страшною хвороби.

Вакцинація – що воно таке?

Вакцинація, або щеплення, – це введення в організм живого ослабленого вірусу, обробленого токсину, вбитої бактерії або штучно створеного агента, які змушують організм виробити захист, не викликаючи хвороби. Організм на реальному прикладі навчається, як боротися з тими чи тими мікробами. Це рятує від важкої хвороби і навіть смерті.

Найчастіше вакцинація – це укол. Але це не боляче.

КАЛЕНДАРИК

	1 ДО БА	3-5 ДО БА	1 МІСЯЦЬ	2 МІСЯЦІ	4 МІСЯЦІ	6 МІСЯЦІВ	12 МІСЯЦІВ
ГЕПАТИТ В	1 ДО ЗА		2 ДО ЗА			3 ДО ЗА	
ТУБЕРКУЛЬОЗ		1 ДО ЗА					
КІР							
ПАРОТИТ							
КРАСНУХА							
ДИФТЕРІЯ				1 ДО ЗА	2 ДО ЗА	3 ДО ЗА	
ПРАВЕЦЬ				1 ДО ЗА	2 ДО ЗА	3 ДО ЗА	
КАШЛЮК				1 ДО ЗА	2 ДО ЗА	3 ДО ЗА	
ПОЛІОМІЄЛІТ				1 ДО ЗА	2 ДО ЗА	3 ДО ЗА	
ХІБ-ІНФЕКЦІЯ				1 ДО ЗА	2 ДО ЗА		

Щороку в світі вдається врятувати мільйони дитячих життів завдяки щеп-
ленням. До того, як увесь світ почав здійснювати вакцинацію, часом цілі
міста вимирали від епідемії.

На щеплення бувають різні реакції: найчастіше це температура, біль або
почервоніння в місці уколу. Це свідчить про те, що вакцина працює.

Щеплення дуже важливо робити всі і вчасно, щоб не дати жодній із небез-
печних хвороб шансу, ані дня. Коли? А ось коли їх робила і робитиме ЛІЛІ:

ЩЕ ПЛЕНЬ

12 місяців	18 місяців	6 років	7 років	14 років	16 років	до рос- лі
1 до за		2 до за				
	4 до за	1 РЕ ВАК ЦИНА ція			2 РЕ ВАК ЦИНА ція	кожні 10 років
	4 до за					
	4 до за	1 РЕВАК. ЦИНАЦІЯ		2 РЕ ВАК ЦИНА ція		
3 до за						

Знайди на малюнку всі небезпеки, що чигають на Лілі в її активному житті: Мікі, паличку Борде-Жангу, Корину, Кікі, Тетані, Поліну та Рубівіруса.

Лілі все це не лякає, її життя цікаве, веселе
та безпечне, бо вона вакцинована.

Популярне видання

Серія «Дитяча поліція» заснована 2017 року

Катерина Бабкіна

Лілі, яка потоваришувала з вірусами та здійснила їхню найбільшу мрію

Ілюстраторка *Анна Сарвіра*.

Літературна редакторка *Богдана Матіяш*.

Коректор *Андрій Мартиненко*.

Верстальниця *Ольга Фесенко*.

Кураторка проекту *Катерина Котвіцька*.

Випускова редакторка *Жанна Капшук*.

Відповідальна за випуск *Ірина Краснокутська*.

ТОВ «КНИГОЛАВ». 04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 23.

Свідоцтво ДК № 5188 від 25.08.2016.

knigolove.com.ua • www.facebook.com/knigolove • e-mail: sayhello@knigolove.com.ua

Друк: ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ». 03067, м. Київ, вул. Машинобудівна, 50, оф. 113.

Свідоцтво ДК № 4730 від 03.06.2014 р.